

-- storja qasira tal-istitut tal-kontumaċja

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMHALLEF

ONOR. GRAZIO MERCIECA LL.D.

ILLUM, 23 ta' Lulju, 2020.

Rikors Nru. 836/19GM

SL Ship Management Company Limited C43091

vs

Petroplus Limited C50905

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors Ġuramentat tas-soċjeta' attriċi ppreżentat fit-30 t'Awissu 2019 li permezz tiegħu wara li ppremettiet:-

1. Illi s-soċjeta' rikorrenti hija kreditriċi tas-soċjeta' intimata fl-ammont ta' €425,772.10 ekwivalenti għal USD473,936.74 skond ir-rata ta' kambju tad-dati tal-fatturi rispettivi, rappreżentanti prezz ta' servizz ta' chartering, provvisti ta' lubrikanti kif ukoll spejjeż ta' demurrage u konsum ta' bunkers lis-soċjeta' intimata fuq talba tagħha stess, hekk kif jirriżulta mill-istatement datat 25 ta' Lulju 2019 u fatturi bir-referenzi SP1001258

(parzjalment saldat), SP1001261, SP1001265 u SP1001270 annessi u mmarkati Dok SLSM1-SLSM6;

2. Illi għalkemm interpellata tħallas tali ammont is-soċjeta' intimata baqgħet inadempjenti;
3. Illi jeżistu l-elementi kollha rikjesti mil-ligi a tenur tad-disposizzjonijiet tal-artikoli 167 sa 170 tal-kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex din il-kawża tiġi deċiża bid-dispensa tas-smiegħ tagħha, billi d-dejn fuq imsemi huwa ċert, likwidu u skadut u billi sa fejn taf is-soċjeta' rikorrenti, s-soċjeta' intimate m'għandha ebda eċċezzjoni xi tressaq kontra t-talba għall-ħlas tal-imsemmi ammont;

Talbet lil din il-Qorti sabiex:

1. Tipproċedi għas-sentenza skond it-talba attriċi bid-dispensa tas-smiegħ ai termini tal-Artikolu 167 et seq tal-kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta;
2. Tiddikjara li s-soċjeta' intimata hija debtriċi tas-soċjeta' rikorrenti fis-somma ta' €425,772.10 ekwivalenti għal USD473,936.74 jew ir-rata kurrenti fid-data tal-kundanna, rappreżentanti prezz ta' servizz ta' chartering, provvisti ta' lubrikanti kif ukoll spejjeż ta' demurrage u konsum ta' bunkers lis-soċjeta' intimata kif fuq spjegat;
3. Tikkundanna lis-soċjeta' intimata sabiex tħallas lis-soċjeta' rikorrenti s-somma ta' €425,772.10 ekwivalenti għal USD473,936.74 jew ir-rata kurrenti fid-data tal-kundanna, bl-imgħaxijiet sad-data tal-ħlas effettiv.

Bl-ispejjeż u bl-imghaxijiet legali mid-data tal-iskadenza tal-fattura u bir-riżerva ta' kull dritt u azzjoni fil-ligi u bir-riżerva tar-rivalutazzjoni tal-ammont dovut skond ir-rata ta' kambju kurrenti fid-data tal-kundanna;

Rat illi s-soċjeta` konvenuta minkejja li kienet debitament notifikata, baqgħet ma dehrinx waqt l-udjenja tal-21 ta' Jannar 2020 u dik tat-30 ta' Jannar 2020 u għalhekk għandha titqies li hija kontumaċi għall-finijiet u effetti kollha tal-ligijiet;

Semgħet ix-xhieda bil-ġurament ta' Dr Francis Joseph Borg fit-30 ta' Jannar 2020 li kkonferma li l-ammont pretiż kien għadu kollu dovut;

Rat id-dokumenti esibiti mix-xhud imsemmi;

Rat il-verbal tagħha tat-30 ta' Jannar 2020 li permezz tiegħu tat għaxart ijiem, sabiex is-soċjeta` konvenuta tippreżenta nota' ta' sottomissjonijiet iżda l-konvenuta baqgħet ma ppreżentat xejn;

Rat l-atti kollha tal-każ;

Rat li l-kawża giet differita għallum għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi kif diġa ngħad is-soċjeta' konvenuta hija kontumaċi iżda l-attur f'każi bħal dawn xorta irid jipprova t-talba tiegħu għaliex fl-ordinament ġuridiku tagħna

kontumaċja hija konstestazzjoni. L-istitut tal-kontumaċja jew kontumelja ma jfissirx abbandun tal-kontestazzjoni:

Minn dan isegwi illi “l-ġudikant għandu jeżamina jekk it-talba hiex ġustifikata indipendentement mill-kontumaċja tal-konvenut” Giuseppe Wismayer vs. Giovanni Magro, Qorti tal-Kummerċ, 24 ta’ Novembru, 1934 (Kollez. Vol. XXIX, pt. III, pg. 35). Una volta li l-kontumaċja ma tfissirx ammissjoni imma tfisser kontestazzjoni “l-attur xorta jibqa’ li jrid jipprova t-talbiet tiegħu u l-premessi għalihom”¹;

Illi l-fatti li taw lok għal din il-kawża huma illi l-attrici tat diversi servizzi ta’ *chartering*, provvisti ta’ lubrikanti kif ukoll spejjeż ta’ *demurrage* u konsum ta’ *bunkers* lil konvenuta li jammontaw għall-€425,772.10 ekwivalenti gal-USD 473,963.74. Ġew preżentati ukoll id-dokumenti relattivi ta’ *statements* u fatturi.²;

Ikkunsidrat

Illi kif ġie spjegat ben tajjeb fil-kawża Renato Aquilina et vs Christopher James Arthur Townshend – Prim’Awla - 16.10.2017: Illi jekk tħares lejha mil-lat oġġettiv, kontumaċja tfisser, iktar milli ma tkunx preżenti waqt is-smieġh fil-kawża, li ma tiddefendix ruhek – *non defendere videtur, non tantum qui latit, sed is qui praesens negat se defendere, aut non vult suscipere actionem* (1. 52, ff. *de div. regul.jur.*).

Illi lil hinn mill-użu tagħha fil-foro legali, fl-ilsien Taljan, il-kelma *contumacia* kienet oriġinarjament tfisser diżubbidjenza b’riżultat ta’ supervja; li wiehed ma jbaxxix rasu għall-awtorita` tal-Knisja minkejja l-konsegwenza serja li jista’ jiġi

---

¹ Joseph Edmond sive Jesmond Mizzi vs. Brian u Jeffrey J. Mizzi nomine, Appell, 27.03.1996.

² Dok SLSM – SLSM6

skumnikat; f'termini iktar ġenerali li wiehed ma jbaxxix rasu quddiem superjur tiegħu: "Contumacia è quando l'uomo ha in dispetto suo maggiore, e negali di fare l'onore o 'l servizio che per ragione li dé fare " (XXV 14). Skont il-**Libro de' vizî e delle virtudita' Bono Giamboni**, il-kontumacja "è elencata tra i vizi che derivano dalla vanagloria."³

Illi fi żminijiet bikrija, kienu jintużaw mezzi iktar enerġiċi biex iġieghlu lill-konvenut jidher għall-ġudizzju: l-attur kien awtorizzat ikaxkar lill-konvenut riluttanti – *aborto collo* (litteralment: b'għonqu mgħawweg. Fil-lingwaġġ komuni Ruman din il-frazi kienet tfisser li wiehed ikun imġieghel jagħmel xi haġa) għal quddiem l-imħallef. Iktar tard bdew jintużaw mezzi inqas goffi iżda xorta waħda ħorox, bħas-sekwestru tal-ġid tal-konvenut (*l'immissio in bonorum possessionem*). Jekk minkejja dan kollu l-konvenut kien xorta waħda ma jitfaċċax (sakemm ma tkunx ġa bdiet l-ewwel fażi msejjha *in jure*) il-kawża ma kinitx tista' titkompli għax il-*litis contestatio* ma setgħetx isseħħ mingħajr il-parteciċipazzjoni taż-żewġ partijiet fil-kawża (ara fost l-oħrajn Bonamici, *Storia della procedura civile romana* (Pisa, 1886), vol. 1 p. 578). Għal raġunijiet ovvjji, din is-sistema la kienet loġika u l-anqas ġusta; la mal-attur u l-anqas mal-konvenut. Minhabba din il-ħruxija, kien jingħad fl-awli tal-qrati li "*contra contumaces omnia jura clamant*".

Illi biż-żmien, il-liġi evolviet b'mod li l-preżenza tal-konvenut ma baqgħetx indispensabbli billi beda jitqies li jekk ma jidhirx ikun qiegħed jikkontesta t-talba. L-attur beda jista' jressaq il-provi tiegħu u, jekk jirnexxielu jipprova l-każ tiegħu, il-konvenut kien jiġi kkundannat bħala kontumaci, fis-sens li ma jkunx obda l-ordni tal-Qorti biex jidher quddiemha.

Għalkemm ma baqgħetx il-ħtieġa tal-preżenza tal-konvenut biex tkun tista' ssir il-kawża, xorta waħda baqgħu it-traċċi ta' qabel li jikkastigaw lill-konvenut talli

---

³ Renato Aquilina et vs Christopher James Arthur Townshend – PA - 16.10.2017

jonqos li jidher u jiddefendi lilu nnifsu. Illum il-kontumaċi huwa ppenalizzat billi ma jithalliex jikkontradixxi l-fatti mressqin mill-attur u lanqas jithalla jressaq il-provi tiegħu. Id-difiża tiegħu hija għalhekk imdgħajjfa sew;

Illi huwa utli li l-Qorti tfakkar l-ammoniment mogħti mill-kumitat tal-Permanent Law Reform Commission fir-rapport tiegħu tat-22 ta' Novembru 1993:

“The obtaining position with regard to default varies depending upon the manner in which the proceedings are instituted, and that is whether by writ of summons or libel, as well as depending upon whether the proceedings are taken in the inferior or superior courts or on a first or second instance. Though the possibility of default exists in all cases the matter is visited with the full vigour of the law only in the case of proceedings instituted by writ of summons in the Superior Courts. In such cases section 158(9) provides that if the defendant makes default in filing the statement of defence and declaration mentioned in that section, the court shall give judgement as if the defendant failed to appear to the summons, unless he shows to the satisfaction of the court a reasonable excuse for the default in filing the statement and declaration within the prescribed time.

“The Commission is of the opinion that this provision is excessively formalistic and ritualistic (emfasi miżjuda mill-Qorti) in its view of the proceedings. The right to a fair hearing inherent in a party is very often, in this manner, made dependent on the efficiency or otherwise of the lawyer entrusted with his defence. Moreover the Commission has noted that other Courts do not always adopt a standard rule in qualifying as culpable or otherwise the failure to present the defence in good time. When one considers the serious consequence attendant at law upon default, a situation where a standard rule is not applied throughout is unacceptable.

“The Commission has also directed its study to the position obtaining in foreign jurisdictions. The comparative ease with which default can be cured in these

jurisdictions compares starkly with the position obtaining in Malta. The position in England goes further than anywhere else and allows a default judgement to be set aside if the defendant can show to the satisfaction of the court that he had a good defence which he could have set up to the claim (John O’Hare and Robert N. Hill, Civil Litigation, p. 251.). In Italian procedure it is possible for the defendant to cure his default by putting in an appearance, even at a later stage than that established for raising his defence (Satta, Commentario al Codice di Procedura Civile, p. 387). The Commission favours the amendment of Maltese law to bring it in line, on this point, with the position obtaining in other foreign jurisdictions.

“The Commission is therefore suggesting that the position should be amended so that a party will be allowed to cure his default if he can show to the satisfaction of the court that there was no fault on his part in the default or that prima facie he can put up a defence to the claim”.

L-emenda għall-artiklu 158 fir-rigward, kif proposta mill-Kummissjoni, kienet taqra hekk:

“If the defendant makes default in filing the statement of defence and declaration mentioned in this section, the court may, after hearing such evidence as it may consider necessary, give judgement as if the defendant failed to appear to the summons, unless he shows to the satisfaction of the court a reasonable excuse for his default in filing the statement and declaration within the prescribed time, or unless he satisfies the court that he has a prima facie defence, in law or in fact, to the action on the merits or unless he otherwise discloses such issues of law or of fact as may be deemed sufficient to entitle him to defend the action”.

Fil-fatt, is-suggeriment tal-Kummissjoni intlaqa’ mil-legislatur, anke jekk b’mod attenwat. Il-ligi illum taqra hekk:

“(10) Jekk il-konvenut jonqos li jipprezenta r-risposta għuramentata msemmija

f'dan l-artikolu, il-qorti tiddeciedi l-kawża bhallikieku l-konvenut baqa'kontumaçi kemm-il darba ma jippruvax għas-sodisfazzjon tal-qorti raġuni tajba li għaliha naqas li jippreżenta r-risposta ġuramentata fiż-żmien li jmiss. *Il-qorti għandha, madankollu, qabel ma tagħti s-sentenza, tagħti lill-konvenut żmien qasir li ma jistax jiġġedded biex fih jagħmel sottomissjonijiet bil-miktub biex jiddefendi ruħu kontra t-talba tal-attur. Dawk is-sottomissjonijiet għandhom jiġu notifikati lill-attur li jkollu żmien qasir biex jirrispondi.*"(il-parti fl-italics giet miżjuda mil-legislatur);

Illi forsi s-sentenza bl-ikbar orjentament teleoloġiku fir-rigward tal-istitut tal-kontumaçja hija dik ippronunzjata mill-Qorti tal-Appell, kolleġjalment komposta, in re: **Costantino Abela v George Azzopardi** (22.05.1990 Kollez Vol LXXIV.ii.337):

"Is-sinjifikat oriġinali u preçiż tal-kontumaçja, fil-konnotat ġuridiku tagħha, huwa n-nuqqas tal-konvenut li jkun preżenti għall-ġudizzju u dan minhabba motivi ingustifikanti inkwantu dik l-assenza tindika d-dizubbidjenza għall-ordni tal-Qorti, indoçilita' tas-sugġett tad-dritt għar-rikjam tal-organi ġudizzjarji; renitenza għal dak li hu obligatorju, u allura arroganza tal-konvenut fil-konfront tal-Ordinament tal-Proçeduri Ġudizzjarji;

"Il-preżenza tal-konvenut fil-kawża – fis-sens ġuridiku tal-kelma tfisser li huwa jippreżenta nota ta' eçcezzjonijiet u dikjarazzjoni ġuramentata fiż-żmien stabbilit fil-liġi u meta ma jagħmilx dan u ma jiġġustifikax dik l-ommissjoni, għandu jiġi kkunsidrat kontumaçi – kif kjarament tiddisponi l-liġi. Il-kontumaçja għalhekk trid tkun kemm formali kif ukoll sostanzjali; l-assenza trid tkun kemm fl-atti kif ukoll fl-udjenza. Huwa manifest illi assenza mill-atti trid tiġi kkonfermata b'assenza wkoll mill-udjenza – biex il-konvenut jiġi ritenut bhallikieku kontumaçi;

Decide

Għal dawn il-motivi;

Taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi tilqa' t-talbiet kollha attriċi billi:

1. Tiddikjara li s-soċjeta' konvenuta hija debitrċi tas-soċjeta' attriċi fis-somma ta' €425,772.10 ekwivalenti għal USD464,687.67 rappreżentanti prezz ta' servizz ta' *chartering*, provvisti ta' lubrikanti kif ukoll spejjeż ta' *demurrage* u konsum ta' *bunkers* lis-soċjeta' konvenuta;
2. Tikkundanna lis-soċjeta' konvenuta sabiex tħallas lis-soċjeta' attriċi s-somma ta' €425,772.10 ekwivalenti għal USD464,687.67 bl-imgħaxijiet mid-data tal-iskadenza tal-fattura sad-data tal-ħlas effettiv.

Spejjeż a karigu tas-soċjeta' konvenuta.

Moqrija.

ONOR. IMĦALLEF

GRAZIO MERCIECA